

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel: DJ-1305899
Naam opsteller voorstel	: Marjo Janssen (0495-575481)	Zaaknummer: 1305882
Portefeuillehouder	: drs. P.P.H. (Paul) Sterk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Klanttarief Omnibuzz 2022.

Voorstel

De raad voor te stellen:

1. Het klanttarief voor het Omnibuzz vervoer met ingang van 1 januari 2022 in lijn te brengen met het openbaar vervoer tarief door de klantbijdrage te verhogen naar €0,83 incl. btw. per vervoerszone.
2. Het klanttarief jaarlijks te indexeren met de Landelijke Tariefindex die wordt toegepast in het openbaar vervoer.

Inleiding

De gemeente Weert kent een collectief vervoerssysteem voor inwoners die het openbaar vervoer niet (volledig) kunnen gebruiken: Omnibuzz. Om met Omnibuzz te kunnen reizen is een Wmo-indicatie nodig. Dit vervoer wordt met name gebruikt door de groeiende groep senioren in onze gemeente. Omnibuzz levert goede dienstverlening, geniet grote populariteit en kent een hoge klanttevredenheid. Het Omnibuzz vervoer vertoont, behalve tijdens de Corona pandemie, al jaren een gestage groei. Dit brengt voor gemeenten steeds hogere kosten met zich mee.

Inwoners die een Wmo-indicatie voor collectief vervoer hebben, betalen hiervoor een eigen bijdrage per zone. Voorafgaand aan de collectieve start van het Omnibuzz vervoer in heel Limburg op 11 december 2016 was er al sprake van verschillende klanttarieven. Het verschil tussen de drie regio's, Noord- en Midden-Limburg, Westelijke Mijnstreek/Heuvelland en de regio Parkstad en de gemeente Maastricht is bij de start van Omnibuzz gehandhaafd zodat de overgang van Regiotaxi naar Omnibuzz zo vlekkeloos mogelijk kon verlopen voor de reizigers.

De klanttarieven worden sindsdien jaarlijks geïndexeerd, waardoor deze stegen maar het verschil tussen de regio's bleef bestaan. Het uitgangspunt bij de start van Omnibuzz was om het gebruik van het OV onder de klanten van Omnibuzz te stimuleren en de klanttarieven voor alle deelnemende gemeenten gelijk te stellen. De regio Zuid-Limburg

Weert, 10 maart 2021	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

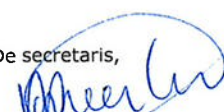
In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Niet akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Gewijzigde versie
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 13 juli 2021

Nummer: 2

De secretaris,



en de gemeenten Maastricht, Parkstad en Leudal (sinds april 2021) hebben de tariefwijziging al doorgevoerd. De overige gemeenten in Noord- en Midden-Limburg bereiden momenteel een tariefwijziging voor.

Beoogd effect/doel

Het in lijn brengen van het klanttarief in de gemeente Weert met het OV-tarief en het klanttarief in de Zuid-Limburgse gemeenten en daarmee een einde maken aan de nog bestaande tariefverschillen.

Argumenten

- 1.1. *Met het hanteren van het OV-tarief wordt de scheefgroei tussen het Omnibuzz tarief en het OV-tarief bijgesteld.*

Omnibuzz is bedoeld als alternatief voor personen die geen (volledig) gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Daarnaast hebben gemeenten de ambitie uitgesproken om het gebruik van het OV-vervoer onder klanten van Omnibuzz te stimuleren. Uitgangspunt hiervoor is dat de klantbijdrage in beide vervoersvormen (nagenoeg) gelijk is. Ondanks dit beleidsuitgangspunt is het gehanteerde klanttarief voor Omnibuzz de afgelopen jaren achtergebleven bij de prijsstijgingen in het OV. Naast het feit dat hierdoor door de gemeente lagere inkomsten worden geïnd uit deze klantbijdragen, heeft dit als bijkomend effect een onbedoeld aanzuigende werking op het Omnibuzz vervoer. Dit omdat reizen met Omnibuzz goedkoper is voor de reiziger dan reizen met het OV, terwijl het serviceniveau van Omnibuzz hoger is.

- 1.2. *Met het wijzigen van het klanttarief ontstaat meer uniformiteit binnen de GR en verdwijnen de tariefverschillen tussen gemeenten onderling.*

Binnen een samenwerking zoals de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Omnibuzz waar de gemeente Weert aan deelneemt is uniformiteit in de klanttarieven een logisch uitgangspunt. De kwaliteit, de dienstverlening en de beschikbaarheid van het vervoer zijn immers voor alle klanten gelijk ongeacht in welke gemeente in Limburg ze woonachtig zijn. Met de bijstelling van het klanttarief worden de tariefverschillen tussen gemeenten opgeheven.

- 1.3. *Met het gelijktrekken van het klanttarief met het OV-tarief worden inwoners gestimuleerd om meer gebruik te maken van het OV*

Het Omnibuzz vervoer is bestemd voor mensen met een Wmo-indicatie die geen of slechts gedeeltelijk gebruik kunnen maken van het OV. Het lage klanttarief dat op dit moment wordt gehanteerd neemt de stimulans om daar waar mogelijk toch met het OV te reizen weg. Als kostenbesparing voor de reiziger geen drijfveer meer is om voor het Omnibuzz vervoer te kiezen wordt daarmee het OV gebruik gestimuleerd en de zelfredzaamheid bevordert. Daarnaast kan door meer OV gebruik de stijging van de vervoerskosten voor gemeenten afgeremd worden en blijven financiële middelen beschikbaar voor een groeiende groep mensen die vanwege hun beperkingen volledig zijn aangewezen op het Omnibuzz vervoer.

Kanttekeningen en risico's

Het bepalen van de hoogte van de bijdrage die een klant in het Omnibuzz vervoer betaalt en de index die daarop wordt toegepast, is een bevoegdheid van de gemeenteraad van elke individuele gemeente. Tijdens het proces dat vooraf ging aan het voorstel tot wijziging van de klanttarieven bleek er ruimschoots draagvlak te zijn om de tarieven gelijk te trekken.

Aanpassing van de tarieven kan echter effect hebben op de vervoersvraag en doorwerken naar de vervoerders aangezien het minder vanzelfsprekend is om van Omnibuzz gebruik te maken als er geen financieel voordeel meer is ten opzichte van het OV-tarief.

Het is dan ook van belang om een aanpassing van de klanttarieven tijdig met de vervoerder(s) te communiceren zodat zij hun bedrijfsvoering daarop kunnen aanpassen.

Naast de mogelijke gevolgen voor de vervoerder(s) heeft aanpassing van de tarieven ook gevolgen voor de reizigers omdat zij een hogere bijdrage gaan betalen. Dit is voorgelegd aan het cliëntenpanel van Omnibuzz, dat bestaat uit mensen met een (mobiliteit) beperking. Het cliëntenpanel steunt het voorstel om het zonetarief gelijk te schalen met het OV-tarief en daarmee met de gemeenten in Limburg die dit tarief al hanteren.

Er zijn echter ook zorgen over de voorgestelde prijsverhoging die mensen zou kunnen afschrikken om gebruik te maken van het Omnibuzz vervoer. Een tariefsverhoging in deze nog door Corona gedomineerde tijd zou ertoe kunnen leiden dat reizigers moeilijker de weg terugvinden naar het vervoer. Een trapsgewijze of verspreide verhoging van het klanttarief zou ook een mogelijkheid kunnen zijn. Nu echter de vaccinatiegraad toeneemt en de beperkende maatregelen steeds meer worden losgelaten is er ook weer een stijging van het vervoer met Omnibuzz waarneembaar. Daarnaast wordt door het cliëntenpanel ingebracht dat Omnibuzz reizigers van gemeenten die nu nog een lager tarief hanteren ook jaren goedkoper hebben gereisd dan reizigers in Zuid-Limburg terwijl in heel Limburg wel dezelfde dienstverlening werd aangeboden.

Het collectief vervoer moet gezien worden als een vorm van openbaar vervoer, maar dan van deur naar deur, met vergelijkbare kosten voor de inwoner. Een wijziging van het tarief hoeft niet te worden opgenomen in de *Verordening maatschappelijke ondersteuning Weert 2022 (zie art. 7 lid 2)*, maar het is wel aan de raad om te beoordelen in hoeverre aansluiting moet worden gezocht bij het OV-tarief.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Reizigers met een Wmo-indicatie betalen bij gebruik van Omnibuzz een klantbijdrage per zone (1 zone is 4,5 kilometer). Bij het aanpassen van de klanttarieven in lijn met het OV-tarief wijzigt deze klantbijdrage per zone van €0,71 nu, naar €0,83. Een stijging van €0,12 (incl. btw). Bij een verbruik van het maximale aantal zones van 590 per jaar, betekent dit een stijging van de klantbijdrage met €70,- op jaarbasis.

De klantbijdrage die de reiziger betaalt is afhankelijk van het verbruik van het aantal daadwerkelijk gereisde zones. Het aantal zones verschilt per individu en dus ook de zonebijdrage. De klantbijdrage op jaarbasis zal daarom niet voor iedereen stijgen met €70,-. De achterliggende gedachte voor het aanpassen van het klanttarief is dat inwoners van de gemeente Weert hierdoor minder vanzelfsprekend gebruik gaan maken van het Omnibuzz vervoer, omdat de kosten vrijwel gelijk zijn aan het OV-tarief.

De zonebijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd. Door de indexering vanaf 1 januari 2022 volgens de Landelijke Tariefindex (LTI) toe te passen zoals in het OV gebruikelijk wordt aansluiting met het OV-tarief geborgd.

Bij een gewijzigd klanttarief, waarbij de klant per gereisde zone €0,12 meer zou hebben bijgedragen, zou de gemeente Weert over 2019 (pré corona jaar) circa €10.000,- meer aan inkomsten hebben gehad. Op de financiële (jaar)stukken van Omnibuzz heeft dit geen invloed omdat de zonebijdrage geen onderdeel uitmaakt van de administratie van Omnibuzz (wordt afgedragen aan gemeente) en het tarief aan de vervoerders gelijk blijft.

Gemeente	Zones 2019	Extra inkomsten *
Weert	93.771	€10.314,81

**De stijging voor de klant bedraagt €0,12 per zone (incl. btw). De inkomsten voor de gemeenten zijn exclusief btw, omgerekend €0,11 per zone.*

Een verschuiving van Omnibuzz naar OV leidt naar verwachting tot een daling van het aantal zones en daarmee tot een positieve bijstelling van de gemeentelijke bijdrage aan

Omnibuzz. Een daling van het aantal zones is echter ook van invloed op de inkomsten aan zonebijdragen. Wat per saldo het (positieve financiële) effect is kan op dit moment nog niet reëel ingeschat worden. De ramingen in de conceptbegroting 2022 m.b.t. collectief vervoer (o.b.v. begroting 2022 Omnibuzz en eigen bijdrage van €0,71/zone) worden daarom vooralsnog niet aangepast. Zodra er meer inzicht is in het totale effect van de verhoogde eigen bijdrage op het aantal zones worden de financiële gevolgen daarvan via de reguliere P&C-cyclus verwerkt.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

Zodra een besluit tot aanpassing van het klanttarief door de raad is genomen wordt Omnibuzz hiervan in kennis gesteld.

Communicatie/participatie

Alle inwoners uit de gemeente Weert met een Wmo-indicatie voor het collectieve Omnibuzz vervoer worden schriftelijk geïnformeerd over de aanpassing van het klanttarief. Omnibuzz wordt verzocht de nieuwe tarieven met de vervoerder(s) te communiceren en de gewijzigde tarieven te publiceren in de nieuwsbrief voor klanten. Verder wordt de Wmo Participatieraad op de hoogte gebracht van het voornemen om de klanttarieven met ingang van 1 januari 2022 aan te passen.

Overleg gevoerd met

Intern:

Petra van Haren, teamleider Wmo & Vraagwijzer
Patricia Vos, beleidsadviseur Financiën
Dinie Louwers, businesscontroller sociaal domein
Linda Vriens, beleidsadviseur Wmo

Extern:

Lonneke Linden, beleidsadviseur Wmo, gemeente Leudal
Noud Kessels, beleidsadviseur Wmo, gemeente Nederweert

Bijlagen:

1. Advies klanttarief Omnibuzz (februari 2021)
2. Brief aan colleges betreffende klanttarief (juli 2020)
3. Concept klantbrief